

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, HÉTFŐ 1925 május 25.

140. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Pasics miniszterelnök nem teljesíti a Radics-párt követeléseit

A miniszterelnök nagy beszéde — Tovább folytatják a Radics-párti mandátumok felülvizsgálását
Az obznanát egyelőre nem függesztik fel és a letartóztatott horvát képviselőket nem bocsátják szabadon

Beogradból jelentik: A politikai élet szenzációja az a másfélórás beszéd, amelyet *Pasics* Nikola miniszterelnök tartott vasárnap a radikális-párt ülésén. A miniszterelnök nagyfontosságú és sok tekintetben meglepetésszerű felszólalása új irányt szab a politikai helyzet további kialakulásának, amennyiben *Pasics* beszéde után

nincs kilátás arra, hogy a szerb—horvát megegyezés olyan gyors tempóban jöjjön létre, mint azt általában remélték. *Pasics* ugyanis kijelentette beszédében többek között, hogy a vitás Radics-párti mandátumok megvizsgálására kiküldött bizottság munkája nem végződött kielégítő eredménnyel és a vizsgálatot új körülményekre ki kell még terjeszteni. Ez azt jelenti, hogy *Pasics* ki akarja tolni a végleges megegyezésnek és a Radics-párttal való koalíció megkötésének időpontját egy későbbi terminusra. Erre vall a beszédnek az a kitétele is, hogy a horvát parasztpártnak *tettekkel kell előbb bebizonyítani új politikája őszinteségét*, mielőtt a kormány az őrizetbevett Radics-párti vezetőket szabadlábra helyezné és az obznanát felfüggesztené. A miniszterelnök tehát valósággal *új próbaidőt szabott a Radics-pártnak* arra, hogy — megjavulása őszinteségét bebizonyítsa.

Politikai körökben különösen az keltett nagy feltűnést, hogy *Pasics* kerekén visszautasította az obznaná felfüggesztését és Radics Pavlenak azt a követelését, hogy az őrizetbevett horvát vezetőket helyezték szabadon. A miniszterelnök beszéde elsősorban természetesen a Radics-pártban keltett nagy csalódást. Az azonnali megegyezés hívei mindamellett biznak abban, hogy a megegyezés elhalasztása nem fog sikerülni, mert a korona is azt követeli, hogy a megegyezést minél előbb tető alá kell hozni.

A radikális klub ülése egyébként vasárnap délelőtt tíz órától fél egyig tartott és tárgysorozatán a parlament által megválasztandó államtanácsi tagok kijelölése szerepelt. Az ülés elején nyomban *Pasics* miniszterelnök emelkedett szóíjárásra és kifejtette, hogy az államtanácsi tisztség súlyos kötelezettségekkel és felelősséggel jár, ennek ellenére azonban anyagilag nem honorálják eléggé, föltétlenül szükség van tehát arra, hogy az államtanács tagjainak tize-

tését fölemeljék. A miniszterelnök ezután felolvasta azoknak a névsorát, akiket az alkotmány értelmében a király jelölt ki, hogy közülük a parlament négy tagot az államtanácsba beválasszon. A király jelöltjei a következők: *Babics* Zsivojin tábornok, *Paunovics* Zsivojin smederevíi főispán, *Surmin* Gyuró volt miniszter, *Nesics* Stevo volt képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke, *Blagojevics* Pera, *Tomics* Stepan beogradi gimnáziumi igazgató, dr. *Suskalovics* M. volt képviselő és dr. *Milovanovics* nyugalmazott miniszteri osztályfőnök. A parlament által választandó államtanácsi tagokul a miniszterelnök a következőket javasolta: *Petrovics* Andra nyugalmazott adóbizottsági elnök, *Spaszojevics* Janko volt főispán és *Stojics* zajecsári törvényszék elnöke. A klub *Pasics* javaslatát egyhangulag elfogadta.

A miniszterelnök beszédének további részében a politikai helyzetről tett nagyfontosságú nyilatkozatot. Kijelentette, hogy

a vitás Radics-párti mandátumok megvizsgálására kiküldött ankét-bizottság jelentése a Zagrebban lefolytatott vizsgálatról nem teljes. Az igazoló-bizottságnak ezért a jelentést vissza kell utasítania,

hogy azt kiegészítsék azokkal a nagyfontosságú momentumokkal, amelyeket az ankét-bizottság nem vett figyelembe. Kijelentette a miniszterelnök, hogy a Radics-párttal nem folytatott titkos tárgyalásokat.

Radics István — mondotta Pacics — bűnös és a bíróságnak el kell őt ítélnie.

Radics Pavlenak és dr. Suparinának a szkupstinában tett nyilatkozatait nagyfontosságú jelenségnek tartja, amelyeknek meg kellene változtatniok a politikai helyzetet, ehhez azonban az is szükséges, hogy Radicsék kijelentéseik őszinteségét tettekkel is igazolják. Radics Pavle, a horvát parasztpárt új elnöke, többször járt nála és azt kérte, hogy a párt vezetői ellen szüntessék meg a bírói eljárást és a Radics-párttal szemben függeszték fel az obznaná alkalmazását. Szerinte a bírói eljárást a pártvezetők ellen nem lehet megszüntetni, amíg a bíróság meg nem hozta ítéletét. Ez nem lehet pártközi egyezkedés tárgya, a bíróságnak a porben ítéletet kell hoznia. Azonban,

ha a Radics-párttal létrejön a végleges megegyezés, a bűnösöknek esetleg amnesztiát lehet adni.

Az obznanát sem lehet a Radics-párttal szemben visszavonni mindaddig, amíg a párt bizonyítékát nem adta annak, hogy korábbi felforgató munkáját végleg beszüntette. Végül azt a kívánságát fejezte ki a miniszterelnök, hogy mielőbb megegyezésre kerüljön a sor a horvátokkal. A megegyezésre vonatkozó tárgyalások nyíltan fognak lefolyni és azokról állandóan tájékoztatni fogják a nyilvánosságot.

A miniszterelnök beszédét a klubtagjai nagy tetszéssel és ovációval fogadták.

Radics-párti vélemény Pacics beszédéről

Pasics miniszterelnök beszédével kapcsolatban egy Radics-párti politikus nyilatkozott a beogradi „Politika” számára. A nyilatkozó óvatossan kerülte, hogy a beszédéről érdemleges véleményt mondjon és a következőkben fejtette ki véleményét:

— *Pasics* a radikális klubban beszélt, tehát nem a nyilvánosság előtt — mondotta a Radics-párti politikus. — Így a beszédéről nem alkothatunk véleményt mindaddig, amíg nem látjuk annak hiteles szövegét. Be kell várnunk előbb, hogy a lapokban megjelenő szövegből *Pasics* mennyit fog elismerni a magáénak. Egyébként ez számunkra nem is fontos.

Mi a megegyezést és a radikálisokkal való együttműködést óhajtjuk, de nem gondolunk arra, hogy ezt sürgezzük.

— Számunkra az a fontos, hogy a parlamentarizmust megőrizzük és mandátumainkat igazoljuk, hogy valamennyien résztvehessünk azoknak a törvényeknek meghozatalában, amelyek ezidőszert a parlament előtt fekszenek.

A Radics-párt körében különben szintén általános az a meggyőződés, hogy a miniszterelnök beszéde a megegyezés elhalasztását jelenti, de csak rövid időre, nem pedig egészen az őszig, mint ahogy azt bizonyos politikai körökben magyarázzák.

Olyan verzió is forgalomba került a politikai körökben, hogy

a korona fejezte ki azt a kívánságát, hogy a jelenlegi kormány hozza előbb tető alá a törvényeket,

amelyeknek megalkotását programjába felvette. A korona eszerint azt kívánja, hogy az új politikai kombináció csak akkor álljon be, amikor majd a kormány mostani összetételében teljesen elvégzi azt a feladatot, amelyre törvényhozási munkaprogramjában vállalkozott, hogy így az új alakulás elé tiszta helyzetet teremtsen.

A politika hírei

A politikai életben a miniszterelnök nagy beszédén kívül vasárnap fontosabb esemény nem történt. Délelőtt *Davidovics* Ljuba és dr. *Korosec* hosszabb ideig tanácskoztak a demokrata pártklubban. A képviselők nagy része még nincs Beogradban és az ellenzéki pártok vezetői is csak hétfőn reggel fognak megérkezni.

Némelyek *Pasics* határozott kijelentéseit a szűkebb ellenzéki blokk pártjainak akciójával hozzák összefüggésbe. Az ellenzéki blokk — mint jelentettük — tisztázni kívánja a Radics-párt helyzetét és evégből határozott nyilatkozattételre szándékozik felszólítani a horvát parasztpártot. A Radics-párt részére most újabb nyomást jelent a tuloldalról is *Pasics* vasárnapi beszéde, amellyel feltétlenül számolni kell akkor, amikor a blokkpártok előtt nyílt színvallást lesz kénytelen tenni.

A király vasárnap délelőtt hosszabb audiencián fogadta *Radjevics* Ante közlekedésügyi minisztert, aki a forgalom megvitására vonatkozó terveiről referált az uralkodónak.

Chamberlain lemond?

Az angol kormány tagjai a német garancia-paktum ellen

Londonból jelentik: A munkáspárt vezetőlapja, a *Daily Herald*, diplomáciai munkatársa arról értesül, hogy a kormány tagjai között nézeteltérések vannak a német garancia-paktum kérdésében, amelyek komoly válsággal fenyegetnek az angol kormányban.

A *Daily Herald* szerint az angol kormányban az a döntése, amelynek értelmében Franciaországtól a garancia-paktumra vonatkozó német javaslatokra nézve bizonyos pontokban felvilágosítást kér, kompromisszum eredménye, miután éles nézeteltérések támadtak a kabinet kebelében a paktum helyeslői és el-

lenzői között. A brit kabinetben egyre több azoknak a minisztereknek a száma, akik ellenzik a biztonsági szerződést és Chamberlain már majdnem egymagában áll, de azért még mindig helyesli a garancia-paktumot, noha eleinte nem lelkesedett érte. Ha tehát a kormány elvetné a paktumot, az Chamberlain lemondását vonná maga után és nehéz helyzetet teremtene az angol-francia viszonyban. Ilyen körülmények közt tehát a miniszterek úgy cselekedtek, mint ahogy politikusok rendszer szoktak, hogy időt nyerjenek abban a reményben, hogy majd csak történik valam.

SPORT

Csehszlovákia—Ausztria
3:1 (1:0)

A Spárta pályáján huszezer néző előtt folyt le az izgalmas mérkőzés, amelyet a jobbik csapat nyert meg. A mérkőzés elején mindkét fél tapogatózik. A 39-ik percben Kratochwill ofszeidről indul, lefut és kapu előtt centeroz. Szedlacsek a labdát védhetetlenül a kapuba lövi (1:0). Az osztrák csapat megpróbálkozik az egyenlítéssel, de a csatársort cserben hagyja a halvesor. A második félidő az osztrák támadásokkal kezdődik. A 7-ik percben Schwatosch 25 méteres lövéssel egyenlít. A gól után a csehszlovák csapat kerül frontba és a 16. percben Kornert ér el. Blum a kornerből kapott labdát hátrahúzza, de Csapek elfogja és közvetlen közélről ismét megszerzi a vezetést. Két perccel később Wimmernek van kiváló gólhelyzete, de elrontja. A labda ismét hozzakerül, mire Cserenyhez passzol, aki újabb góllal beállítja az eredményt. A csehszlovák csapatnak a csatársora kifogástalanul játszott: Az osztrákoknál a fedezetsor formán alul szerepelt. Arette belga bíró jól vezette a mérkőzést.

Lausanne:

Belgium—Svájc 0:0. Egyenlő erejű csapatok küzdelme. A svájciaknak a védelme, a belgáknak a csatársora volt jobb.

Sand—Sombori Sport 2:1 (0:0). Barátságos. Bíró: Szegedinszki. Mindkét csapat tartalékkal állt fel, a Sand csatársora azonban lelkes játékával megszerezte a győzelmet. Az első félidőben a Sport lanyhán játszik, de a Sand nem használja ki ezt az előnyt. A második félidőben a suboticaiak erős támadásba mennek. A 15-ik percben Beleslin szerzi meg az első gólt, amelyet a 22-ik percben Weisz pompás gólya követ. A somboriak a 42-ik percben tizenegyesből érik el egyetlen góljukat.

Ferrum SK—Verbászi Amateur 2:0 (0:0). Harmadosztályu bajnoki döntő.

Topola:

Topolai SC—Subotica Sloga 4:2 (0:0). Bajnoki. A Sloga kiesett a második osztályból.

Csantavér:

Csantavéri AK—Pincérek 3:0 (3:0).

Staramoravica:

St.-Moravicai Jugovity—Subotica ifj. válogatott 8:1 (6:1).

Verbász:

Verbászi SC—Sombori TK 6:1 (2:1). Másodosztályu bajnoki.

Zemun:

Noviszadi AK—Sparta 5:0 (2:0).

Kikinda:

Schwäbische (Beckerek)—Srbija 3:0 (1:0).

Beckerek:

Obilic—Jedinstvo (Beograd) 3:1 (1:0). A mérkőzés az Obilic halvesora nyerte meg kellemes játékával.

Obilic—Savia komb. 6:1 (3:1).
Obilic ifjúsági—Borac ifj. 6:1 (2:1).

Ljubljana:

Ilyria—Gradjanski (Zagreb) 4:2.

Birkózóverseny Sentán. Sentáról jelentik: A Vajdaság bajnokságáért lefolyt országos birkózóversenyen résztvettek Subotica, Senta birkózói. Sombori Amateur és a Sombori Sport csak egy birkózóval szerepelt. A versenyen Kóbor (Makkabi) és Goldstein (Sand) menet után boravos jelenet játszódott le. Kóbort ugyanis Goldsteinnel lepontozták, ami ellen a J. Makkabi birkózói élénken tiltakoztak. Kolm eközben megsértette a zsűrit, mire diszkvalifikálták. A J. Makkabi birkózói ezután

visszaléptek a versenytől. Részletes eredmény:

Légsúly: 1. Keceli (SzAK); 2. Tóth (SzAK); 3. Szilágyi (Ferrum); 4. Neu (Sand).

Pehelysúly: 1. Szabó (Sand); 2. Goldstein (Sand); 3. Seitz (Sand); 4. Barna (Ferrum).

Könnyűsúly: 1. Schwarz (Hagibor, Senta); 2. Gruics (SzAK); 3. Reesko (SzAK); 4. Jeney (Ferrum).

Kisközép: 1. Juhász (Somb. Amateur); 2. Bukvics (Sand); 3. Palkovics (Ferrum); 4. Damjanov (Sand).

Nagyközép: 1. Kincses (Sand); 2. Weisz (Hagibor, Senta); 3. Nikolics (Somb. Sport); 4. Komory (SzAK).

Budapest:

BEAC—FTC 1:0 (1:0). Bajnoki. Az FTC új játékosokkal kísérletezett. A BEAC győztes góllját Marcinkó lötte.

UTE—Vasas 3:1 (1:1). Kupamérkőzés. Az UTE góljait Török Jeszmas és Priboj lötték, a Vasas gólját Takács.

Másodosztályu bajnoki mérkőzések:

Husos—KTE 12:0.

TTC—FövTK 3:0.

Postás—33FC 1:1

UTSE—ETC 3:0.

BAK—KACE 1:0.

Nemzetközi kerékpárverseny Budapesten. A vasárnapi nemzetközi kerékpárverseny a következő eredménnyel végződött: 60 km páros: 1. Schäffer—Weisz (Bécs) 1 óra 45 p 26 mp; 2. Delwart—Marék (magyar); 3. Biriti—Eifner (magyar). — 2X25 km motoros: 1. Baniczki (magyar); 2. Koleta (Bécs). — 138 km országúti kerékpárverseny Budapest—Szolnok közt: 1. Magyar 5 óra 14 perc 45 mp; 2. Ladányi; 3. Reichorth.

A MAC nemzetközi birkózóbajnoksága a Margit-szigeten. Budapestről jelentik: Szombaton kezdődött meg a MAC nemzetközi birkózóversenye. Az első napi eredmények a következők:

Légsúly: Fekete (MTK) győz pontozással Neuburger (Törekvés) ellen. Tasnády győz Lengyel (Vasas) ellen tussal. Német (Máv) győz Magyar (BAK) ellen pontozással. Sós (Törekvés) győz Mihalovics ellen pontozással.

Pehelysúly: Palatinus (MTK) győz Dancsó (MTE) ellen pontozással. Sándorfi (MTE) győz Aczél (Postás) ellen tussal. Német (MTE) győz Mattauch ellen pontozással. Molnár (Törekvés) győz Ambrus (MAC) ellen pontozással. Fehér I. (Máv) győz Széll (Vasas) ellen tussal. Fehér I. győz Nobi (UTE) ellen tussal.

Könnyűsúlyban: Györgyei (UTE) válldobással győzött Stern (Arad) ellen. Zólyomi (MAC) másfél perc alatt dobta Schrankot (BAK). Havasi (BAK) pontozással győzött Zombori (MTK) ellen és a prágai Berzanek pontozással győzött Neuburger ellen.

Pehelysúly második fordulójában Palatinus (MTK) győz Sándorfi (MTK) ellen. Molnár (Törekvés) pontozással Németh (MTE) ellen. Ambrus (MAC) pontozással Matta (Vasas) ellen. Tasnády (MAC) pontozással Ujvári (Törekvés) ellen. Fekete (MTK) Mihalovics (Vasas) ellen.

Könnyűsúlyban Sesta (Bécs) Györgyei (UTE) ellen pontozással. Zombori (MTK) pontozással Neubeuger (Törekvés) ellen. A nehézsúlyban Badó (FTC) pontozással Urban (Prága) elen.

Az osztrák—magyar hölgyuszósbajnokság. Budapestről jelentik: A Magyar Uszó Szövetség szombaton és vasárnap rendezte meg a magyar—osztrák hölgyuszósbajnokságot, amelynek 22:13 a pontaránya az osztrákok javára. Részletes eredmények: 100 m melluszás: 1. Molnár Ella (magyar) 1 p 33.4 mp; 2. Vermes Edit (magyar); 3. Heddi Bienenfeld (osztrák); 4. Fritzi Löwy (osztrák).

Gyorsuszás, 100 m: 1. Erna Koch (osztrák) 1 p 25 mp; 2. Gusztli Fleischer (osztrák); 3. Ulrich Ilus (magyar); 4. Krasznér Vilma (magyar). — 100 m hátuszás: 1. Koneczin (osztrák) 1 p 35.4 mp; 2. Dreitegger (osztrák); 3. Meleg (magyar). — 3X70 m statéta: 1. Ausztria; 2. Magyarország.

Bécs:

Rapid—MTK 4:1 (1:0). A magyar csapat súlyos vereségét a bíró igazságtalan bírskodásának köszönheti. A játék a Rapid támadásával kezdődik, a 8-ik percben Uridil előretör Kocsis szerelni akarja, Uridil elesik, mire a bíró 11-est ítél. Wessely a 11-est góllá értékesíti. A félidő további részében hullámzó mezőnyjáték, gyors szélső játékkal. A magyar csapat csak a második félidőben jön formába. A 12-ik percben Kleber Opatához passzol, aki a labdát a jól helyezkedő Jenyhez tolja. Jeny hat méterről védhetetlenül egyenlít. A 15. perc a Rapidé. Wondrák centerozását Uridil lövi, Remete a labdát kiöklözi, de azt már nem tudja megakadályozni, hogy a gyors Wessely a hálóba küldje. A 28-ik percben a bíró Nadlert kiállítja. A kiállítás folytán meggyöngyült fedezetsor nem tudja feltartóztatni a Rapid erős támadását. Kuthán lefut és centerozott labdáját Wesseli fogja, aki megszerzi a bécsiek harmadik góllját. A 33. percben ugyan csak Kuthan beadásából Uridil lövi a negyedik gólt.

Wacker—Rudolfshügel 3:1 (1:1).

Városközi atlétikai verseny Berlinben. Berlinből jelentik: Amsterdam, Berlin, Osló, Róma és Budapest városok válogottjainak versenye vasárnap zajlott le a berlini Stadionban. A versenyt Berlin nyerte meg 43 ponttal, második Budapest lett 39 ponttal, a harmadik pedig Oslo 35 és fél ponttal. Részletes eredmények: 100 m: 1. Rózsahegy (Bpest) 10.8 mp; 2. Andersen (Oslo) 11 mp; 3. Schösske (Berlin). — 400 m: 1. Schmidt (Berlin) 49.8 mp; 2. Bary (Bpest) 50 mp; 3. Bolten (Amsterdam). 1500 m: 1. Belloni (Bpest) 4 p 12.8 mp; 2. Schmidt (Berlin); 3. Brumsgaard (Oslo). — 10.000 m: 1. Király (Bpest) 32 p 55.6 mp; 2. Brauch (Berlin); 3. Andersen (Oslo). — 110 gát: 1. Trossbach (Berlin) 15.7 mp; 2. Lavsén (Oslo) 15.8 mp; 3. Spel (Amsterdam). Somfai (Bpest) diszkvalifikáltak. — Távolugrás: 1. Tomasi (Róma) 7.13 m; 2. Hellgessen (Oslo) 6.645 m; Bakó (Bpest) 6.64 m. Gerelyvetés: 1. Torp (Oslo) 60.8 m; 2. Schnurr (Berlin); 3. Clemente (Róma); 4. Szepes-Strauch (Bpest). — Diszkoszvetés: 1. Pighi (Róma) 41.64 m; 2. Johansen (Oslo) 40.50 m; 3. Egri (Bpest). 4X100 m statéta: 1. Berlin 42.8 mp; 2. Budapest (Rózsahegy, Juhász, Kurunczy, Hajdu); 3. Róma. — 100+200+400+800 m statéta: 1. Berlin 3 p 24.9 mp; 2. Budapest (Rózsahegy, Hajdu, Juhász, Bary) 3 p 25 mp; 3. Oslo.

Kolozsvár:

Universitate—KAC 2:0 (1:0).

Nagyvárad:

Nagyvárad—Temesvár (városközi) 2:1 (1:0). A nagyváradiai öngóllal győztek.

Temesvár—Bukarest (városközi) 2:1 (2:0).

Páris:

Uruguay tartalék—Páris válogatott 3:0 (2:0).

MÜLABAK
MUKAROK
EGYENESTARTÓ
FUZÓK, BETEGTOLÓ KOCSIK
SCHÖNBRUNN-nál
Subotica, Paja Kujundžića 20.